

کمان کراوه

سوری ده وران

هین

۱۹۷۷

信箋

Writing Pads

۱ زه مانی زو هه بو میریلی زوردار

۲ دزیو و دلروق و خونیتال و لاسار

۳ دلی خوش بوقه به نازاری ههزاران

به دهس نه و چون ههزاران و ههزاران

قهی خوشی له گل خدلی جوین بو

هه همیشه تنخی جلالی به خوین بو

۱- حسی زور لادی جوانچی بری بو

زگی زور پایوی دلپاکی دی بو

رق و قینی له نیو چادان ده باری

دزی و ستومان و گوشت و بر بو کاری

بزهی هه گیز نه پینرا بو له سر لیو

ده غه زری وهک به کانه و برره کی کیو

درندهی هار و ماری بی رها بو

له سالان و برویه شارهزا بو

به رازی
مالوس
بله ری
به تنخی
که به
یری یاخی
یری گهل
به رازی
به رازی
به کانه
به رازی
به رازی
به رازی

له تزرانی ولات پیر ترس و رهو بو

رموزنی تاریکان و خیتیو شهو بو

گروگریان به ناوی نهو ده کرد شیر

له وی توتی بوم هم زاروک و هم پیر

مه کووی جرده و چتان بوم دیوه خانی

غولام و توکری بون نانی نانی

له وی بیزار بو سنیانی به ناموس

تشی ریس بو له دهکی وی زمانلوس

دهیانگرد خرمتی وهک دیل و به شه

هه تیوچه و سرسری و سووره و سه هه

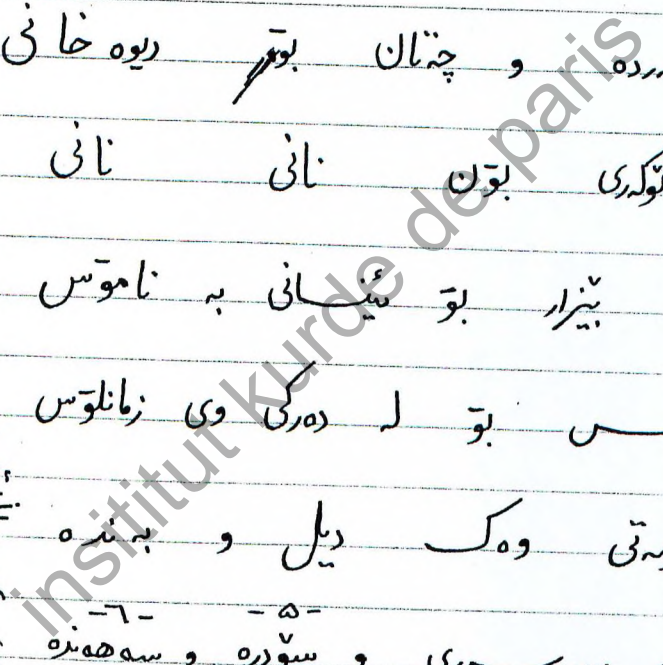
له هق بیزار و دل بهستی ریائی

یه کم تو چینی کیلدی پیوه فای

نه یاری چاکه و یاری خراپه

خه زینه ی کون بر و شاری خراپه

۱- رموزنه : به جویری خیالی ، ونی ، بحیب الحلقه
 ۲- خیتیو شهو : رب انجمنی شهو که یشتاش له کوره واری دانی واهان پروایان بی
 ۳- زاروک : سنال
 ۴- گروگر : سنال
 ۵- سووره : سنال
 ۶- خراپه : سنال
 ۷- خراپه : سنال

تو
خودای
گویی
تو
تو

په‌ری ~~نورسنگی~~ نه‌ویان کرد بو داگیر

وشه‌ی دار و تناف و کؤت و زنجیر

به راستی ماروژیک بو درمنی گل

له بهر نه‌و نه‌ی ده‌ویرا کس بلای له‌ل

تو
تو
تو
تو
تو
تو

. x x x x

به‌لام کیریکی بو نه‌و گنده پیاوه

که ده‌تگوت : خوشکی ناونگ و خنواوه

له باریک ، نازه نینیک ، چاو که ژالیک

نیگاریک ، دل‌رفینیک کوله ناالیک

به‌رن باریک و بالابرز و تهر پوتس

به‌ک ستومک و ره‌اشیرین و ره‌خوش

هه‌نی جوانتر له مانگی ناسمانی

په‌ری ره‌شدالی بو نه‌بروی که مانی

بک رستر له رژی ژیر چه پوکان

پیشانی که ~~پیشانی~~ پنی په شوکان

کزی خاو تر له خاوی لا نواله

له شرمی روی پروکا بو گولاله

نوی تیری نهوین جبرگی نه کولی

نه بو ناگا له پیکانی شرولی

~~دمن خیرین~~
~~توی خیرین~~

بزهی درمانی دردی درده داران

وشی وهک په ختہ بارانی په هاران

مای پریانہ ، دتگوت : لار ولنجی

پزی گول دهیه شانک دست و پنجهی

کورهی هدری دههینا گوی مه مانی

له لای وهی تامی ده بازی ده زانی

مکلی
نپینجی ده پنی
و پیرج ده پنی
آزلی
ده خورک و نه زرشکی
و نه جوانه
زور جوانه وهک
کویشانی
گمایکی
خاو

تە بیعت ئەو گەری وا ورد تەنی بو

خودای جوانی لە خوشیانی خەنی بو

لە گەل ئەو جوانیە خێوی شەرم بو

دەلی زۆر نەرم و خۆیی زۆر گەرم بو

هەموو شیوی لە باوکی خۆی جودا بو

فریشتە پایی و خیری خودا بو

دەبوو چۆن جێ ئەو بەرزتر با لە هەوران

کەچی دەشیا لە ژۆری مالی گەوران

دەبوو چەتری سەری بایی هوما با

نە وەک ئاوا لە بن ~~پارێش~~ خزا با

دەبوو سواری قەلاندۆشی هەلو با

لە بەرزایی چیا دا سە بەخۆ با

نە وەک لێی داخرا با دەرکی جەوشە

زیاایە لە نیوی غەور^{نە} و خەوشە

ده بو- نروانگی له کن راوگی که وان با

نه وهک وا چاو له دهستی ده که وان با

له گلل پیرو-ا- بکا راز و نیازی

که لاویشری به هاوارازی بنازی

بکا سه رانی زهره و ماه و رازان

له خو رانی به سیرهی سهقر و بازان

گزینگ بنگیوی کولمی ناگرینی

شنه بزویوی پرچی پر له چینی

له گلل گول پیکتی فینکی به یانی

سه راه پر له خوشی بی تریانی

له گلل بولبول بللی حهیرا و بسته

خه لگت شیدا بکا به و شوور وهسته

به ناوانگی بشوا روخسای پاکی

له پاکان ون نه بی دیداری پاکی

کوی
و بهرد و شانی کوی
سهخت
پهرون
سهختی
ناوانگی
راز و ماه و زهره و
پاکی
پاکی

جھلا پاڙنی له زير بي کوشی جوانی

که دانرا بی له ده کی ده که وانی

به کاری چی دی زير و نخل و زیور

کچیک نه چته نیو خدک و چه ماور

به که لکی تاپه جک و بهرگی مومتاز

کچیک چاوی دور و بی وه کو باز

له تزاری تاتره خورکی چه دری

کچیک وه ک روز نه بهت ده له ه دری

سیاچالی کچانه کوشکی میران

هزار خورگی به کاو لاشی فه قیران

به قانونی ته بیعت نازی بی جومت

نه وی نینانه جا دارایه یا روت

کچی میر و گدا دلیان هه به دل

دلیش ناکا له دلاری و نه وین سل

رہ بن تاملی تریانی کوا دہزانی ؟

نہ گہ «پئی» شی بگاتہ عامائی
جوتی

کہ سیک نہ بو خوشی نہ بینی

بہ ہشت ^{نایبئی} ~~ناہی~~ روتی ڈیر نشینی

کہ سیک تریانی بی ثوان رابوئی

ہہ مو ترائی جیہائی پئی دہو تری

کہ سیک شوری دلہائی نہ دی بی
فیرو

بہ ~~فیرو~~ چومہ کہ تریانی سہ مردی بی

چوئی
دو تہری
گنا نہیہ

نہ دین مایہی تریان و بون و مانہ

نہ دین رایگر تہو دہوری زہ مانہ

تریانی بی نہ دین رہشتی نہ بو نہ

لہ سایہ عیشقہ نہم دنیا یہ تونہ

نہ دین نہ بوایہ پئی ناہوی کجوی سوئد

عہیان چول بو (اپہ پوتش سیدانہ) ^{دہ خونید}

پیک نیانہ
یہ تہی

تريانی بی نئوین گشتی زیانہ

کچیس نہ کولرد فریوی نئم تریانہ

وہ دوی دل کہوت و پیکری بہند و پیکری پئومند

دلی خوبی دا بہ لایکی کھور مہند

کھونہ رمندیکی پاکی بہ رزہ ٹاکار

کہ جار جار رینی دکوتہ طلی خوکار

کھونہ رمندی کہ ہر نغمگی تاری

گر و ناورینگ و پشکوی لی دہارگ

کھونہ رمندی کہ دہگی پڑ فوروشی

بہ بہندی دہ پیراند دہرد و نہ خوشی

کھونہ رمندی کہ ہستی ناورین تو

دہ رونی پیر لہ ناسور دہرین بو

کھونہ رمندی کہ سوتاوی نئوین بو

دہ مو نئو نلامی سوز و تاو و تین بو

۱- ناورینگ؛ درہ پریکی ناگر، ناو

هوندرمه ندی که زادهی در در و غم بو

زدهی دهستی رهشی دلیوی ستم بو

هورمه ندیکی خزنه تکاری کومل

نه وهک بی مایه و سه باری کومل

هوندرمه ندی به بزرگ برسی به چاو تیر

له شرا پیرا و دوستی ناشتی و ختم

شاهانی بهرم و شایئی و شهوشینی

له درزی پرده یه کتریان ده بینی

که تیک دهلقا ننگای پیر گوغوگویان

ده یاندر کاند به سانی رازی خویات

~~به هاسانی ده یانگه رازی خویات~~

XXX

له کوریش هوداسری کیزی نه میر بو

له داوی خوشه ویستی دا نه میر بو

به سانی به هاسانی

دالی
فیو دالی
گرفانی خالی
به لام
عده سری
بو
هوندرمه ندیکی
پیرا
دلی

نەوین نازانی^۶ فرقی توشر^۷ و چینان

نەوین نا بیتی^۸ بیهنی^۹ هھوز^{۱۰} و دینان

نەوین دۆ دل^{۱۱} دەکا^{۱۲} مەستۆنی^{۱۳} یەکتەر

لە کەن^{۱۴} ئەو^{۱۵} وەك^{۱۶} یەکن^{۱۷} ئیسلام^{۱۸} و گاڤور

نەوین خاتو^{۱۹} زولنجای^{۲۰} نەرم^{۲۱} و هھیدی

دەکا^{۲۲} دیلی^{۲۳} بەندە^{۲۴} زێر^{۲۵} فەسیدی

نەوین^{۲۶} شیخی^{۲۷} نەنغانی^{۲۸} غەیب^{۲۹} زان

دەکا^{۳۰} گاڤور^{۳۱} و شەوانی^{۳۲} بەرازان

نەگەر^{۳۳} خاتوون^{۳۴} گرفتاری^{۳۵} نەوین^{۳۶} بو^{۳۷}

نەوینی^{۳۸} لاوەکە^{۳۹} زیاتر^{۴۰} بە تین^{۴۱} بو

گەری^{۴۲} گرتبو^{۴۳} دەرونی^{۴۴} پەر^{۴۵} لە جوش^{۴۶}

لە تاوانی^{۴۷} نەما^{۴۸} بو^{۴۹} هھوشی^{۵۰} خوشی^{۵۱}

دەگەبە^{۵۲} ئاسمان^{۵۳} هاوار^{۵۴} و ئالی^{۵۵}

لە تزاری^{۵۶} دوری^{۵۷} لیوا^{۵۸} و لیو^{۵۹} پیالی^{۶۰}

له تزين دا تزان و ئيشى پى بىرا بو

له سوپى شو شوخه ئوقره لى بىرا بو

ده و پى نى شو دوانه دور به دور بو

كه ديوارى قىللى ميري سنور بو

سنور و شوخه و تامان و پى تزين

له تامه زروى شو پى تال ده كن تزين

قىلا سخت و حوره خانه پىرا و پىر

ده رك گاله دراو و پاهوان در

سه مه گر بالدار به سه كوشكا فوى با

مه گر توفان دلى شوخه دى با

مه گر روزى بى بايه خونكار

كوريشيان برد با به زمى به بىكار

له درشى په رده دى با به تزي يارى

له سىرى تى په راند با سوزى تارى

زه مان رابرد پتر بو ههستی دوستی

به لای ههسته که میر ناین ده روستی

له ده وره ههستی کس ناکیشری شوره

خدیالیش شاره زای پشی سنوره

x x

هه راسان بو کچی میری به جاری

گوتی : « به سیتی با راسپیره یاری »

تر نیکی راسپاره کن ههژ مه مند :

« ریتیر نه و بئ بهشی و سوتانه تا چند ؟

« خدی دوری نه خوین هه چچی ده بی بی

« ده با بی و ~~هه چچی~~ ده بی بی
بر خوین هه چچی

« وهرهز بووم له و تزیان و پنج و موره

« به نازادی بریم تاویکی زوره

« هه موو زیز و جل و نوشین و خواردن

فیدای یه کدهم له گه ل نه و رابواردن

میر بی ناین : ده رستی : ناین

» ھتاکہ می مہینہ تی دوری بچترم ؟

» ھتاکہ می ٲشکی ناکامی برترم ؟

» ھتاکہ می ٲو نہ بنیم ٲر بہ چاوان ؟

» لہ سر من دا خرابی دہرگی باوان ؟

» ھتاکہ می خیال بگرینہ باوش ؟

» بلہ زینتی چچورگی بی ہشی لہش ؟

» ھتاکہ می داخلی سینگ و بہ روی من ؟

» ھتاکہ می نہ شکی تاب و مارہ روی من ؟

» قرینی پی دہوی ٲم لیوہ تنگہ

» کوشینی پی دہوی ٲم جوتہ مہ مکہ

» دہ با بی و دہستی باوٲر^{ٲتہ} ٲستوم

» دہ با بی و دا بمرگینی کول و کوم

» دہ یا بی و راہموسی و رہ خالم

» دہ با بی و وہک کوران بخزی لہ بالم

» ده با بی و بگریته گرمه ناسیز

» ده با بی و تیم گیزی پیاهتی و هنز

» ده با بی و رو بکینه دور و آتان

» نه جاتم دا له نیو شوره و قلاتان

» نه گره موره به جگره ، پاكه ، سه ر باز

» ده با بی و من بکا لهم به نره ده ر باز

» نزا و پارانده و گران و ناله

» چ سودیکی هیه ^{نوشته ی} ~~سیرگی~~ به تاله

» نه بی باکی له خویری دیوه خانان

» به پیوان دینه دهر گه و ههر له کانا

» به زور بشکی ده بی دهرکی قه لایه

» ده نا نه و دهرکه بو کی ناده لایه ؟ <<

X X X

» نه وهی بیت لار و گشکی گرت له تاوان

کوئی : » ناماده و سازم به چاوان

» دلم ناوی نه بی قوربانی نازی

» سرم ناوی نه بیته بهرزه بازی

» نه وا بوی ناوه لایه باوه شی من

» به بو من که نه و بیته به شی من

» له ری پی نه و دا به خت کم گر تزیانم

» به به سرم به رزی و به شانازی ده زانم

» له پیناوی نه وا گر بچه سرم دار

» له ژیر پیتم دا ده پیتم میر و سردار »

— شه وه زهنگی به زهبری ^{xxxx} زیر و بهرتیل

کراره ده رکی زندان بو کچی دیل

کچی گوژی وه کوشک و تخت و به ختی

له گل نازادی و نازار و سه ختی

— به جوت روین له گل یاری وه فادار

له بهر و موگی نه وین و ^{ژینی} ساکار

گهڻه سڙه زمين جي ربابي

ولائي خوشه وڻي و دلنابي

په شو رڻيان به لارڻي دا رهڻوا

په رڙون ون ٻون له نيونءِ شڪوتي ڪيوا

x x x x

سنوريان هه لوارڊ و گهڻه شاري

له وڻس فرمانره و ٻو نا به ڪاري

له وڻس ميرگي زالم ڪار به دهس ٻو

له وڻس بي چاو و رويڪ دار به دهس ٻو

له وڻس زندان و به نديجانه پير ٻون

گزر و پاسوان شونگير و در ٻون

له وڻس هدر سڙ بڙوي پاسي سڙ ٻو

له وڻس دنيا به ڪه يقيني بي هوندر ٻو

له وڻس نا پياوي باڙي گرم ٻو

له وڻس باو باوي پياوي بي شه رم ٻو

له وئيش پيس و درؤ زن كاري باش بو
 له وئيش مهردايه تي و پاكي له پاش بو
 سه كور و كيزي نه ترسي پاكي ساكار

له رتي تزيانا له وي بو نه كرنيكار

له بو نانيك و بو يك توزه پيخور

يه ككيان بو به پاله يك به جالشور

نه گهر چي زور گران بو هم تزيانه

به لام كه يقى هه بو به زمي شه وان

به شه ده سته ملان بون تا به ياني

به روز ئاواره بو پيخور و ناني

له شي ناك كه نازاري ده بيني

زمان
 خويي ده گيوت : « تزيان چه ند نازه نيني ؟ »

له دنيا دا نه بينرا ئوشى بي نيش

كه سيك خوشي ده وي هارز بي بو نيش

درؤستيان كرد بو كه پيكي لايه ر

كه ديكينا

له كن وان گوي مهردايه

سٺه ميرمان ڪرد ڪه لهو XXXX ڪاره خهبردار

به خوي دا دا وه ڪوتس ورجي برصد برنيدار

به رفق دا چو به تاهق خويي رشتن

گزيرو و ده رکه واني گرت و ڪوشتن

هميشه ده يگوت : « نهي لهو نابرو چونه :

« شتي وا نه بيوه وينه و نمونه

« ڪچي من بي به جوني پوره پياوي

« ده ڪوٺري خوي له مالي ڪابه باوي

« ده بي من چون بريم و چون بيميم ؟

« له نيو هاوشاني خوم داسه هه لنيم

« قبول ناکوٺ به من سوکاي تي وا

« ڪچي من بي له گل روتکي بروا

« ڪچي من هه لگرن وه لاهي جوانه

« ڪچي من بو ڪچي گاوان و شوانه ؟

« له نيؤ مكيئي فوؤم ده به پليته

« نه كوؤزم نه و هه تيوه و نه و نه ليته

« نه يا هيليم ده بي له و سر زه مينه

« له شانم دا درؤم نه م پينه شينه

« وه كار خوم ده ستلاات و هزي زورم

« به خوئي نه و پله نه نگه وه شوؤم »

— به ربي كردن گلي شيبان و شوؤار

هه تا بيك له حالي وان خه بر دار

تولدي شوئيگيري بهر دانه ملو موؤ

وه كار كوؤتن له راويچكه و له بابؤ

چ ناپاون نه وانه عه دي زيرن

وه كوؤگ شوئي جواميران ده گيرن

چ بي خيؤن نه وانه سؤر بهرستن

دزي نيناني ءمازاه ده وستن

چ سۆن نۆ و كسانى خو فۆشن ؟

له بو ئازارى بېچاران ده كۆشن

چ سپدن نۆ و سگانى گورگه مېشن
كه لاك بو گورگى برسى راه كۆشن

نۆوانى بهر زمان و چاو چنۆكن

له پېش چاوى خلك چوارپى و كۆكن
چوارپى

سه گران شوفاره كان قۆش به قۆش

ولا تيان دا سه راه سنگ و سۆن

گران شار و گران دىجات و هۆبه

هه مويان پشكى نۆبه به نۆبه

گران كيو و چر و نۆ شكوته و زه ندول

گران كادىن و كوز و ئاخوز و هۆل

سه و شوين يان نه بوه په يدا له ههچ كوى ؟

كه سىك نهى د بۆ دۆ شه يدا له ههچ كوى ؟

گورگه مېش : به سه كىك ده تىن له گهله گورگه رىك كه وى ومه پرى بو بهر زى
چوارپى و كۆك ا هر دوكر نادى سه گن

به میریان را گه یاند وهک رۆژه رهوشن :

« که لیره نین په راندویانه کهوشن »

— گوتی : در پیتان دهم نه مجاره فرمان

در برون بو و لاتی دور و دور و بهرمان

در هه رۆن و رانه وهستن هیچ مه ترسن

در هه والی نه و روانم بو پیرسن

در له هه جینه هه بن بیان دوزنه وه بوم

در وه کو تاشی به کار بیانقورنه وه بوم

در ده دم پاره و خلاتی باش به نیوه

در که بوم بهر دهس مکه نه و دوسه بزویه

در له بان هه وران شرین یا ته ختی به حران

در له داویان خن به هه فیل و فند و مه کران

در گوتویانه نه گر جاستوسی چاکی !

در ده بی وهک دال بکهی بونی که لاکمی

له ښووه کار و ټيگوشان له من مال

ده تاخپام به سراندا نښن زال

— قهلاي ميران به دهس ناکس ده نه خشي ^{x x x}

که دار هوږهي له خوې بي هره ده لشي

ښگر زير و دراد دهورې نه بوو با

بلورې ژين ده بوته غهورې نه بوو با

ښگر پاره نه بوو با بير و پروا

له کوې زالم ده بو و او ده سي پروا

ښگر خوېزي نه کا ميللت خوېسي

له خو نابيني زالم خي و خوېسي

ښگر ښي غه رده ناوې ته ل باز

بگانه چي وه زيري رهنگه سر باز

که فيل و روخ نه کونه ~~کلکه ستوته~~

به ليک مانه به ده سي پياره روته

خوېسي
ورک
گوناخي
دوره
و
دوره
من نه رانج
زوري
به

٤٦
— بلاو ٻون خيلي شوقارائي بٽيار

له روي رو عاشقي پاڪي وهفادار

گهزان شار و ولاتي دور و نيزڪ

دوان به زماني تورڪ و فوس و تاجڪ

يه ڪيگ ٻوه مارگر و يڪ ٻوه به دهرويش

يه ڪيگ ٻوه حافر و يڪ ٻو به دهڪيش

يه ڪيگ ٻوه لوتي و يڪ ٻو به چاوش

يه ڪيگ ٻوه سوانگر و يڪ ٻو به جاکش

خديان و شتام و ريگيان گرت

همو لايان تني گشت ما جيگيان گرت

x x x

— ڪچ و کوزا بي خبر له و تور و داوه

خريڪي ڪاري خويان ٻون له لاهه

دهگرچي روت و پنجواس ٻون و برسي

به لام ڪم ڪم نه يان ما ٻو مه ترسي

به سه پستی تریانی سه سه سیری

به قوربانی بی تاخت و به حتی میری

چ خوشه نان وه دهس هینان به زه حمت ده بی

د به زیادی خیر نه بی نانی به مینت

چ خوشه سه بلندی و بی نیازی

به سازادی بجوی نان و پیازی

ده لین یاری گوتی : « جاری به یاری

« که ریده می شاره زاری زور گونه و شاری

له هه موان جوانتر و خوشتر چ جینیبه ؟ »

گوتی : « نه و جینیبه خوشه یاری لینه »

که دل خوش یو دلو با ده ر بکا دهت

شکت بی با لهش و سوره بی هت

ده سیک بگری به شه و له ملی نیگاری

به روز مانده بی با هدر له کاری

۷ - دلو نه و ریزالانی له به ر کاری زور دهت ده ری ده کا

شکا
دیدهای بس
آن شری که در وی
گفت

دو شیخ
کای قفا
شش
معتق
گفت

دو شیخ
این شانهها
گفت

دہس و پہ نچیک کہ بکوشنی جوتہ مہ مکی
 جہام ناپی بہ کاری تا کو نہ شکی
 کہ لیو بھری شہ وانہ لیوی دلدار
 بہ رنج کیشانی روڑی ناگری بار
 کہ شو تیر ماح و موج و گازہ کولہ
 چہو ستاو و تاوا گازہ کولہ
 کہ سکی چہری دلداری بچہری
 ر وہی باکی نہ تارہن بھری
 بہ بی رایخ شہوی تاسودہ دہ نوی
 کر بکاری کہ یار پستی بھہ نوی
 بہ بی پیچہف شہوی گرم و گورہ لہش
 کہ یاری نرم و نول بگری لہ بادش
 کہ شہ و دایالی پہ نجی یاری جوانی
 بہ روڑ با ہر جدہ و بی پیل و شانی

جہام : مہ چہک و دست نہ ستور بون بہ کلامی زور

سەریک بکری وە باسکی نازەنینی

چ پۆیستە بە بالنج و سەرنینی

کە شۆری عیشتی وان هەر دەم پێر بو

هەمو تەوایی عومریکی خەرد بو

XXX

سە نینۆ جاسۆسە کان دا خواجە بەک بو

عەجەب زبانی خورۆ و پیرە سەیک بو !

نە سیر بو پاسی نینۆ کوشکی کرای بو

نەوتەنی پیاو خراپی و دەم شێری بو

کە خووی بی بەش لە خوشی زین کرا بو

هەمو دەرگی هوسیدی داخرا بو

کە تەمی عیشت و دلاری نە دی بو

کە گەرمی باوەشی یاری نە دی بو

کە زینک و غیرەتی میری نە دی بو

کە خوشی ~~پیاو~~ پیاو هەتی و نیری نە دی بو

ده رونی پیر گریانه و حسد بو
هتا حیز کی به بخیل و شوم و بهد بو

که کوشتی پیاوته ئه و دهستی تاوان

هستی خوئی بو رقی زور بی له پیادان

ناکسی بی

گه خوونی

سیرینه

که وهک بیک بون زن وگاشه کن نه و

نه بوو باکی بیا نازاری زن نه و

چلون بر وا ده کی بیانی بی بهش

نه بی بی رحم و بی و بتردان و دلریش

که بیانیگه وه کوچه نازهل همی بی

x x x

له بو جاسوسی خوئی کرد بو به سوالگر

گه را شار و ولان نه و سر نه سر

هتا روز بی خواجی دلرته قی پیر

له مالیک دور به دور دتی کچی میر

ته ماشای کرد جل و بهرگی نه اووه

سر و پوترکی مالور و بلاوه

به روکی دا درآوه سینگى روتە

سەرى ئەو کولمە ناسکى تاوه سوتە

هەلپماليوه تا ئانىشكى بو کول

دەرتىزى ئارەقە زەنگول بە زەنگول

کەچى شادى لە نيو چاوان دەبارى

کچى ميره و شەرم ناکا لە کارى

سەرى سوز ما بو ئەو کابرا نەزانە

«چلون گورآوه ئەو دەور و زەمانە؟»

«تەماشای ئەو تزيان و رى و شوپنە»

«رەسەن زادە و کول و ئەسپون و سوپنە؟»

«بە دەوى کارا گەران کۆچە بە کۆچە»

«ئەویش بو کىزى و تاولان و سوچە»

«بە شير و شەكرى پەرودە کردە»

«لە نيو تالارى کوشكى دا تزيآوه»

« له نیو کوشکی و له کن خه لکی عه زیره بو »

« هه بیته خاوه نی کویله و که نیر بو »

« نه وی ده ستوری دا با جی به جی بو »

« له خوی زیاتر له ژوری مالی کی بو ؟ »

« ده یانگرد باوه شینی نه و به نه م به »

« له بن سینه کچی نه شمیلی نه سه »

« که جی - ئیتا له به سه سوره هه تاوی »

« په ژو ستوری ده کا بو نان و تاوی »

« نه وی بو نه و کرا بو کی کراوه »

« به خوا وا دیاره نوشته لی کراوه »

« ده بی خوارد بیته میشکی گویدرتی »

« ده نا بو نانی چون ئارهق ده رتی ؟ »

« مه گه باوکی په کی که وتوه له تالان »

« که نه و ئیتا ده کا جلهوری مالا ؟ »

تہ وندہ تہ کہ ہیری گندہ پیوان XXX

دہ کن فہرقی کچی میران و گاوان

دہ لپن : « کہنگر و قوماش نابن بہ ویلداش »

اقہی کوئہ پیوانہ و قہی باش

« بہ دہس عیبہ نیہ کاری خودایہ

« رہسہن زادہ لہ مکئی خودایہ

« دہسہ لمین بہ پیادی گہجی سادہ

« کہ سوار ہر سوارہ پیادہش ہر پیادہ

« کچی میران دہ بی لیران وہ خو خن

« کچی گاوان دہ بی رنجی وہ کو کن

« کچی میری دہ بی خوش بینی

« کچی شوانیش بچتہ نان چینی »

XXXX
کچی میری دہ بینی باش و فوس

کچی میری نہ بو ناگای لہ جاسوس

دەم و ئیواره زنگار تو له کارێ
 گه راوه جا به رهو ئامنی یاری
 به لام جاسوسی شوی پیسی مانا پیاو
 به دوی ئه و دا ده چو ههنگاو به ههنگاو
 ته ماشای کرد که لاویکی قورای
 له ریگایی بهرپوه سیله چاوی
 که یاری ده رکوت بی ترس و پارێز
 به رهو پیری فری گرتی له ئامنی
 له ههچ کوئی دای نه نا تا بهرپه ژور
 ئیتتر روی کرده ئه م که پیره خودای لور
 ههلی نا جیتی ^{XXX} نه وان و وهک کرپوه
 له لافانی وهری نا هه له و ئوه
 تهرهختان و رکفکوت که وته رینه
 له خه لگی وایه « کابرا ئاوری پینه »

۳۵
له سوئی پاره و خلاتی بالی گرتبوی
خه یالی موک و مالس و ماسی گرتبوی

هه میسه وایه کاری پیای نامرد
که سوئی خوئی ده کا تنیا بهرا وورد

له خوئی رازی بکا نه و میری خوئیخوور
ده رونی عاشقان با بنی ناسور

خه لک توشی به لایه کا چه هکنم

که نه و دهستی که وی رنیار و درهم

هه تیوبار سوک نه بی باری قوسی

که بوئی تر خان کرا بی جی و کورسی

به کوچکده ده ده جا جه رگی ثنی پیر

هه تا چه نگی له جیگایه بی گیر

به نه فضل چی به سر دی کیری بیکه س

که نه و پاره ی دهوی و پاره ی دهوی و بهس

په وی چی مالی خه لگی بی خودان بی

که ماله جوانه کی خوئی ناهه دان بی

په کوشتن دا خه لک ئوردو په ئوردو

په کی پی ناکه وی و یژدانی مردو

په تالو که گیشته ^{X X X} ده رگی میری

په گورجی خوئی گه یانده کن ده لک گزیری

په کوتی : « زه حمت نه بی پی را گه بی نی

« همه غه زنی و غه زنی کھینسی

« گرنگه عه رزه کم ، رازیکه ، ره نگی

« هه تا زوتر خه بر دار بی « دره نگی »

په ونده پی نه چو بریانه کن میر

کوتی : « ئی میری خاوهن را و ته گبر

« له زبادی بی هه همیشه به نخت و هانت

« پتر بی و هه پتر بی ده ست لانت

«د به جیم هیناوه نرکی نوکری به نزهی خوم
 «د تالم دینه وه من نوکری تووم

«د له سایه تو وه خاین بیند راوه

«د چیه فرمانی گورهم ؟ - وختی راوه - «

ئیتیر نامرده پاش و پاش کشاوه

له خووشیان رهنگ و روی میری گه شاوه

هه رای کرد : «کئی له وینه ؟ بینه توری «

به جاری دا وهین چن زرته سوری

کوئی : «ئیه که خزمه تکاری خاس

«د هه مو نهم نوکریه باشم بناس

«د بکرت ئیتا هه را پا زرتی وه شانی

«د خه لاتی گه وره بی دادهن به شانی

ته مال یا دیاردی : به کوروشیک ده لئن که رانکا و راوکر له
 لاندایه بیدوزینه وه نوه له راو دا هونه ریکه . جا هه را دهکا نوکری راوکرانم
 هوی ته ماله یا دیاردی . دیاره نه گه نوکری به دهکئی نوکری نمانم .

وه كووى كردن له پاشان گهوره گهوره

ه موو دهسته و نه زهر ویتان به دهوره

چ گهوره ناگهوره ؟ بهنده و گووى له مست بون

به ره و روى هوى هوى بیدهنگ و وست بون

قه پان و رهزا گران و دهغه لکار

درؤزت دۆ زمان په تیاره بیچار

به گتر خه لکا ده چون وهک نه ره دىوى

که نه و دیار با ده بونه دله رىوى

که میر ده لگوت : « نه رى چپکه من به یانی ؟ »

ده یانگوت : « گه وره مان بو خوت ده زانی »

« له خزمهت تو زمانى ناگه رى کوهه رس

« که هر گویمان ههیه و فه رانه رین بهس »

X X X

گووتى : « نه رى گه وره گه وره باره گای من

« بلیت ییتا چه ~~خه~~ ته گبیر و رای من ؟

« دده لاین : نه و دو کسی لیره هه لاتون

« له پاته ختی ولاتی نیشته جی بون

« که دوستی خونه میری نه و ولاته

« نه میرایی به زیبک و دهسه لانه

« ده لیم چه کس له نیوه هه لیریم

« بچن سه وقتای باشی بو بنیرم

« به نامه لئی نجوازم لانه وهستی

« دهس و پیی نه و دوانم بو بهستی

« به ری یا کانه وه بو ده رکی نیه

« من نامادهم نه ویش گهر کارک پیته »

گوتیان - صدق - کسی میرکا ته واده «

گوتی : « نیتر قسم پیتان نه ماوه »

شویگی رهش ^{xx} وه کو به ختی نه میران

وه کو دوا زوری زوردار ره و نه میران

نه مانگ ريار بو نه نه ستره ي گش و جوان -

کوژا بو وه تروکي ناگري شوان

X X X

ده روني پياو خراپانه شه وه زنگ

که داخنري به بوغز و کينه و زنگ

به روالته کش به لام پر کاهه ماته

هه زاران راري تيڊا گهچي ماته

له کوژک و گرتوخاني ده که بته

به کيک مه مته هه زاران زار و خسته

له لايه لايه دراونه بهر شکهجه

له لاي ديكه سه مائه و لار و لهجه

له کوچي بيوه زن ده گري و ده نالي

له کوژکي باره گيره چاو که زالي

له سوچي باب له سوئي رولي ده وتي

له قه سريگي ده رقصي نيوه روني

لجی بی بهش به ده سرگه‌ی ئه شکی ده سترن

کوژی ئاغاش به پاره جوانی ده کرن

هه تیوی برسی چلی هه ده لوشی

کوژی شیخ ئاره‌قی نابری له شوشی

له لایه چاره رهش که وتوه له کوژان

له لایه پاره بهش ده کرن به کوژان

له لایه جامی باره پر کرده

له لایه داری بیعدم هه لخواه

به لئی دیاره قه‌لای میرانه شه‌وگا

به لام تیی دا ونه تاوانی به وگا

کچ و کوژ نوستبۆن بی ختم له کهیری

نه یانزانی که داروغه ده یا نگرین

له کوژی دلداری پاکی چاکی ساکار

ده زانی و فندی و قیلی پیای ^{زۆدار} ~~بجگا~~

نه يا نزانى نهوى كه چي ٺٺو ش نه سيره
 خديكي زولم و زور و ريش بگيره
 چه چين بي يا له ماچين بي دياره
 دهره بهگ درمن چيني هه هزاره
 له ميران هه كه سكي دلينا بي
 له تريا توش خي و خوش نابي
 له لاي خويان هه ياند غيرت و رهگ
 له هه شوي هه هه هه توخي دهره بهگ
 له چين كيزي نه ميري هه بگيري
 له ماچين كه سري خي شانه بو نه ميري
 له پر ليان وه زور كهوتن به سادل
 له خه دا سوارى سينگان بون نه خافل
 له نيان به شت راپه رن بزون هه لستن
 دهر و پي يان به چول پي به ستن

کہ دواپی ہات لہ وی خانہ بگیری

بہ ری یان کردن وہ بو درگی میری

بہ یان نہ نگوٹ و سوئی تاکہ تاکہ

گوئیان : « ہستین بچینہ نوٹری چاکہ »

بلیند بو بانڈہری کویری خد الو

کوٹی : « بانلی سینتی درنگہ یا زو ؟

الادہ بی زو ہم صہ تا کو نہ بری نام

بہ بی رہ سنوٹر بدہم بانلی بہ یانم »

لہ دارکشی وہ زمان کابانی نوٹری کر

گوٹی : « کابرا ! ہلہتہ جل بکہ کر

» کہ ہارت زو نہ کی بوٹ نافروشی

» وہ گرت ناکہ وی پارہ و قوشی

» کہ می مادہ لہ بو حیرنی بہ رانی

» کراسی نوئی نیہ بو شیبی فاتی

نژی پالہ کوئی : « ہستہ بہ سہ خو
 » خرابی بو نہ نوسی فیلہ ! تہ مشہ و
 » پلست بی زومہ بگہ کاری و بزانیہ
 » مہلا خدر موی : کونی روزی بہ یانہ

بہ رت بردن گیشتہ زوری تاغا
~~تخت~~ تختیل بو جا لہ نیو بہندی وہ تاغا
 کوئی : « خانم ! بشیدہ پی و دستم
 » درنگ ہاتومہ وہ وا « بارہ دستم »
 جنابی شیخ بہ خیرانی رہ قدر مو :
 » ہ تیویکی بنیرہ خانہ قا زو

» بللی شیخ نوٹری کرد و نوستہ وہ بوئی
 » خلیفہ ~~نہ~~ ختمی بو خدنگی بکا خوئی «
 خلیفہ پی کہنی و زانی چ باہ
 گوئی : « باوکم بہ قوربانی بی خاصہ »

ولادت رون بو کتیبی دهستی دانا

صربیک بوتانه بنوی لاوی دانا

که دایکی کردیه هادار و فدیاد

به خوی دا دا کوتی : د ئی راد و بیاد

گد چبو تاوانی ئم جوته فدیره

د که وایان لی بکا ئو گورگه پیره

د ئو کار بو که کردی ئو به کانه

د په ژاره ی خسته شاری بهو به یانه

د که به قوربانت دهیم بینایی چاوان

د قبولی بو ده کی تو زولم و تاوان

لا خورایا بهس به دهستی ئه میری

د خراپه ، بهد فخره ، ~~خصلت~~ خصلت شیری

د هه تا که نگه ده دی تو به خفت وهاتی

د ده زانی چه ند دره نه حلهت له زانی

گوتهی : « دایه ! چیه نه بو له بو له ؟ »

گوتهی : « جهرگم خرابی ههسته رو له ! »

« نه میر نه مرو له داری دان به جوتته

« کچولی خوئی و نه خوشخوانه روتته

« له شاری کهوتوه هاوار و گریان

« دلی گه وره و پچوکان بوته بریان »

نه وهی گوته : کهوتوه و نوزوله :

« خودایا چند به ده نه و میره خو له

« دلی کو هات بکوژی نه و گولانه

« له به کتر کا به ناهق نه و دلانه

« خودای گه وره به دهس خو ته هه متو کار

« له سه زمان لایره بیداری خونکار

« له سه دلاری نو لاوان ده کوژی

« کوژ و کیران له پیش چاوان ده کوژی »

سنگوتی : « پارانه وه بی که لکه رایه !

« نوزوله قهت (ده روستی) زولمی نایه ^{طرحی} ریتی ناورکی

« نه زانه تا کو خدلی نه م ولانه

« به دهس میرانه وه نه و دهسه لانه

« ده نازون ، راددن ، تا بلوی بویان

« هه موو سوچی ده کن بو سودی خواب

« پیارین هتا نه و مولک و ماله

« وه بر پیمان دهن سکین و پاله

« نه وان گیران که وی ده سکوت قازانج

« به قور گیرنی ده با سد ماله (کراچ) - لادنی بی مولک

له موکریان کرابچی
پی ده کین

« تیزن و پیانو و کور و کیران ده کوزن

« قه لوند و قه کم تیزان ده کوزن

« هتا خدلی له به کتر وا (نه بانن) - بهک نه ولین

« نه وان سوریان ، دهن سواریش دهنان

د هتا داسیڼان نه سوون بو توډه پاله

د ل سر یک دا وینین بو خانی سوله

د هتا میرزا حکایه ت خواجی میره

د مه پره دایه اوله و گوشت و بگیره

د هتا کیزی هه هزاران مه شکه ژینه

د ل مالی وان هه و بهینه بینه بینه

د کرکار راپزی نامینی میری

د زولم شپانه کی به قوری ده گری

د هتا کو هیزی هم خه لکه نه چولی

د هزاره پارانده ت دایه ا به پوتلی

د که وریا بونه وه پاله و کرکار

د ده شیوی مالی میر و مه زن و سر دار

د که میرزا بو به روشنبیری تازه

د جوکم ناکا له سرمان میری تازه

د ل که
د مه پری
زن زانی

میری
د ویش
د نایه ت

د ل
د که
د ل

مراد ہزار رحمت لہ گوڑی بی کچی میر
 داد قیگی کرد کہ پندہ بو کوری نیر
 مراد بہ زور بشکی دہ بی دہ کی قہ لایہ
 اد دہ نا نہ و دہ کہ بو کچی تا وہ لایہ
 اد کہ بات زرگار دہ کا دیل و نہ میران
 اد لہ ناخی را دہ کا مہزن و نہ میران
 اد بہ نہ فانی دہ زانن سوری دہ دوران
 اد غولام و و کہ خوری دہ کی گہ دوران
 اد کہ بہ لام دہ دوران دہ بی روزی بیا سوڑ
 اد لہ بہر گہ دوران نہ بی پستی خدک کور
 اد کہ گو پالی خدک دہ رات لہ خیری
 اد کیر نامینی زالم پوز و فیزی